

Kulturutskottets betänkande 2021/22:KrU7

Kultur för alla

Sammanfattning

Utskottet föreslår att riksdagen avslår samtliga motionsyrkanden främst med hänvisning till att pågående arbete inte bör föregripas. Motionsyrkandena handlar bl.a. om övergripande kulturpolitik, kultursektorns myndighetsstruktur, den konstnärliga friheten, kultursamverkansmodellen, återstart av kultur och restitution av konst.

I betänkandet finns tolv reservationer (M, SD, C, V, KD, MP) och sju särskilda yttranden (M, SD, C, V, KD, L, MP).

Behandlade förslag

Cirka 40 yrkanden i motioner från allmänna motionstiden 2021/22.

Innehållsförteckning

Utskottets förslag till riksdagsbeslut	3
Redogörelse för ärendet	5
Utskottets överväganden	6
Övergripande kulturpolitik	6
Den konstnärliga friheten	11
Återstart för kulturen	13
Kultursamverkansmodellen	15
Övriga frågor	18
Motioner som bereds förenklat	22
Reservationer	23
1. Övergripande kulturpolitik, punkt 1 (M)	23
2. Övergripande kulturpolitik, punkt 1 (C)	24
3. Den konstnärliga friheten, punkt 2 (M)	25
4. Den konstnärliga friheten, punkt 2 (C)	25
5. Den konstnärliga friheten, punkt 2 (KD)	26
6. Återstart för kulturen, punkt 3 (C)	27
7. Kultursamverkansmodellen, punkt 4 (M)	27
8. Kultursamverkansmodellen, punkt 4 (C)	28
9. Kultursamverkansmodellen, punkt 4 (KD)	29
10. Kulturpedagoger, punkt 6 (V)	29
11. Immateriell kulturkanon, punkt 7 (SD)	30
12. Fristäder, punkt 8 (MP)	30
Särskilda yttranden	32
1. Motioner som bereds förenklat, punkt 9 (M)	32
2. Motioner som bereds förenklat, punkt 9 (SD)	32
3. Motioner som bereds förenklat, punkt 9 (C)	32
4. Motioner som bereds förenklat, punkt 9 (V)	32
5. Motioner som bereds förenklat, punkt 9 (KD)	33
6. Motioner som bereds förenklat, punkt 9 (L)	33
7. Motioner som bereds förenklat, punkt 9 (MP)	33
<i>Bilaga 1</i>	
Förteckning över behandlade förslag	34
Motioner från allmänna motionstiden 2021/22	34
<i>Bilaga 2</i>	
Motioner som bereds förenklat	39

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

1. Övergripande kulturpolitik

Riksdagen avslår motionerna

2021/22:1243 av Anders Österberg (S),

2021/22:3374 av Viktor Wärnick m.fl. (M) yrkandena 3, 4 och 7,

2021/22:3526 av Catarina Deremar m.fl. (C) yrkandena 7, 11 och 12,

2021/22:3666 av Annie Lööf m.fl. (C) yrkande 18 och

2021/22:3745 av Mattias Vepsä (S).

Reservation 1 (M)

Reservation 2 (C)

2. Den konstnärliga friheten

Riksdagen avslår motionerna

2021/22:3374 av Viktor Wärnick m.fl. (M) yrkande 1,

2021/22:3526 av Catarina Deremar m.fl. (C) yrkande 9 och

2021/22:4162 av Roland Utbult m.fl. (KD) yrkandena 21–23.

Reservation 3 (M)

Reservation 4 (C)

Reservation 5 (KD)

3. Återstart för kulturen

Riksdagen avslår motion

2021/22:3526 av Catarina Deremar m.fl. (C) yrkande 2.

Reservation 6 (C)

4. Kultursamverkansmodellen

Riksdagen avslår motionerna

2021/22:3374 av Viktor Wärnick m.fl. (M) yrkande 5,

2021/22:3379 av Arman Teimouri m.fl. (L) yrkande 10,

2021/22:3526 av Catarina Deremar m.fl. (C) yrkandena 4 och 8 samt

2021/22:4162 av Roland Utbult m.fl. (KD) yrkande 9.

Reservation 7 (M)

Reservation 8 (C)

Reservation 9 (KD)

5. Restitution av konst

Riksdagen avslår motion

2021/22:3393 av Nina Lundström (L).

6. Kulturpedagoger

Riksdagen avslår motion

2021/22:3196 av Nooshi Dadgostar m.fl. (V) yrkande 8.

Reservation 10 (V)

7. Immateriell kulturkanon

Riksdagen avslår motion

2021/22:2496 av Aron Emilsson m.fl. (SD) yrkande 2.

Reservation 11 (SD)

8. Fristäder

Riksdagen avslår motionerna

2021/22:4118 av Pernilla Stålhammar m.fl. (MP) yrkande 1 och

2021/22:4119 av Pernilla Stålhammar (MP).

Reservation 12 (MP)

9. Motioner som bereds förenklat

Riksdagen avslår de motionsyrkanden som finns upptagna under denna punkt i utskottets förteckning över avstyrkta motionsyrkanden.

Stockholm den 7 april 2022

På kulturutskottets vägnar

Christer Nylander

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Christer Nylander (L), Vasiliki Tsouplaki (V), Kristina Axén Olin (M), Lawen Redar (S), Hans Hoff (S), Annicka Engblom (M), Bo Broman (SD), Lars Mejern Larsson (S), Catarina Deremar (C), Angelika Bengtsson (SD), Roland Utbult (KD), Åsa Karlsson (S), Jonas Andersson i Lingham (SD), Anna Sibinska (MP), John E Weinerhall (M), Anna-Belle Strömberg (S) och Magnus Stuart (M).

Redogörelse för ärendet

I betänkandet behandlar utskottet 43 yrkanden i motioner från allmänna motionstiden 2021/22. Motionsyrkandena handlar om övergripande kulturpolitik, kultursektorns myndighetsstruktur, den konstnärliga friheten, kultursamverkansmodellen, återstart av kultur, kulturpedagoger m.m. Av dessa behandlas 18 motionsyrkanden i förenklad ordning eftersom de tar upp samma eller i huvudsak samma frågor som riksdagen har behandlat tidigare under valperioden.

Förslagen i motionerna finns i bilaga 1. Motionsförslag som bereds förenklad finns även i bilaga 2.

Under januari, februari och mars 2022 informerade kulturminister Jeanette Gustafsdotter samt representanter för Konstnärsnämnden, Statens kulturråd och KLYS (Konstnärliga och Litterära Yrkesutövares Samarbetsnämnd) utskottet om aktuella frågor. I oktober 2021 redovisade före detta kulturrådet Linda Zachrisson, särskild utredare i utredningen Återstart för kulturen (Ku 2020:03), sina förslag i betänkandet Från kris till kraft – Återstart för kulturen (SOU 2021:77) för utskottet.

Utskottets överväganden

Övergripande kulturpolitik

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motioner om en ny kulturpolitik, om en översyn av kulturpolitiken och av kultursektorns myndighetsstruktur, om goda förutsättningar för nyskapande, om ett brett kulturliv i hela landet, om att främja den kulturella infrastrukturen, om rättvisa villkor för kulturlivet och om att ompröva kulturstöd.

Jämför reservation 1 (M) och 2 (C).

Motionerna

Enligt partimotion 2021/22:3666 av Annie Lööf m.fl. (C) yrkande 18 bör fler ges tillgång till kulturlivet. Ett brett kulturliv i hela landet underlättar för alla att kunna ta del av det.

Enligt kommittémotion 2021/22:3374 av Viktor Wärnick m.fl. (M) yrkande 3 bör en utredning tillsättas för att ta fram en ny tidsanpassad kulturpolitik för 2020-talet. Kulturområdet är, jämfört med andra politikområden, annorlunda när det gäller vissa förvaltningspolitiska och styrningsmässiga strukturer med många små myndigheter och en mångfald av verksamhetsformer. Dessutom är kulturområdet starkt autonomt för att på så sätt värna demokratins grundläggande principer. Enligt motionens yrkande 4 bör kultursektorns myndighetsstruktur ses över. I dag är för många myndigheter involverade i tillsynen över och stödet till kultursektorn. Målet för en översyn och minskning av antalet myndigheter måste vara att en mindre del av budgetmedel går till administration och en större del till utövarna. I motionens yrkande 7 framhålls vikten av att skapa goda förutsättningar för nyskapande. Det som i dag betraktas som nyskapande kultur kan i morgon komma att vara en etablerad del av vårt gemensamma kulturarv.

I kommittémotion 2021/22:3526 av Catarina Deremar m.fl. (C) yrkande 7 framhålls vikten av att ompröva kulturstöd. Stöd till olika verksamheter inom ett område bidrar till förutsättningar för kulturutövande och konsumtion inom området. Det är viktigt att ofta ompröva stöd så att det blir en variation av verksamheter som får förbättrade förutsättningar. Enligt motionens yrkande 11 bör den kulturella infrastrukturen främjas. Politikens uppgift är att skapa förutsättningar för ett brett och fritt kulturliv i hela landet. Delar av denna infrastruktur förutsätter offentlig finansiering. Den kulturella infrastrukturen består av både offentliga, ideella och privata aktörer med kulturskolor, föreningsliv, studieförbund, samlingslokaler samt offentliga och privata museer och teatrar. De kulturella och kreativa näringarna är också en del av denna infrastruktur. Detsamma gäller det kulturutbud som tillhandahålls

genom public service. Med stöd till infrastrukturen kan ett fritt kulturliv frodas. Enligt motionens yrkande 12 behöver vi bättre och mer rättvisa villkor för det fria kulturlivet och de kulturella och kreativa näringarna. Det finns behov av att utreda delar av kulturpolitiken för att se över hur vi får ett rikt kulturliv framöver.

Enligt motion 2021/22:1243 av Anders Österberg (S) bör det utredas om statligt finansierade kulturinstitutioner kan bygga filialer i Järva och andra områden där det råder underskott på professionell kulturell verksamhet. Sida har etablerat sig nära Rinkeby, och polishuset har kommit på plats. Statens närvaro är betydelsefull. Nu behövs de kulturella insatserna.

I motion 2021/22:3745 av Mattias Vepsä (S) framhålls att möjligheterna att ge mer utrymme till kultur och bildning i arbetslivet bör ses över. Kultur- och bildningsfolkrörelserna i samverkan med andra organisationer, kulturaktörer och konstnärer har betydligt större möjlighet än institutioner att nå de människor som i dag sällan eller aldrig får tillgång till kultur.

Bakgrund

Nationella kulturpolitiska mål

Riksdagen beslutade i december 2009 om nationella kulturpolitiska mål (prop. 2009/10:3, bet. 2009/10:KrU5, rskr. 2009/10:145). Målen är att kulturen ska vara en dynamisk, utmanande och obunden kraft med yttrandefriheten som grund, att alla ska ha möjlighet att delta i kulturlivet och att kreativitet, mångfald och konstnärlig kvalitet ska prägla samhällets utveckling. För att uppnå målen ska kulturpolitiken främja allas möjlighet till kulturupplevelser, bildning och till att utveckla sina skapande förmågor. Vidare ska kulturpolitiken främja kvalitet och konstnärlig förnyelse och ett levande kulturarv som bevaras, används och utvecklas. Kulturpolitiken ska även främja internationellt och interkulturellt utbyte och samverkan samt särskilt uppmärksamma barns och ungas rätt till kultur.

Statens kulturråd

Statens kulturråd har enligt förordningen (2012:515) med instruktion för Statens kulturråd till uppgift att med utgångspunkt i de nationella kulturpolitiska målen verka för kulturens utveckling och tillgänglighet genom att myndigheten fördelar statliga bidrag till kulturverksamhet, följer upp resultaten av finansierad verksamhet och sprider information och kunskap om kultur och kulturpolitik. Kulturrådet fördelar årligen runt 2,5 miljarder kronor till bl.a. litteratur, läsfrämjande och bibliotek, bild- och formkonst samt museer, musik, teater, dans och nycirkus, Skapande skola-projekt, kommunala kulturskolor och nationella minoriteternas kultur (SOU 2021:77). Ungefär 1,4 miljarder kronor går till regional kultur, framför allt genom kultursamverkansmodellen. Den största delen av Kulturrådets bidrag är till för att stödja verksamheter som arbetar med professionell kulturverksamhet, men bidrag fördelas även till exempelvis centrala amatörkulturorganisationer.

Konstnärsnämnden

Konstnärsnämnden har till uppgift att främja konstnärers möjligheter att utveckla sitt konstnärskap och verka för konstnärlig utveckling genom att fördela statliga bidrag och ersättningar samt genom andra främjande åtgärder. Myndigheten ska även främja nyskapande kultur genom bidragsgivning och andra åtgärder. Konstnärsnämnden ska vidare analysera och sprida kunskap om konstnärernas ekonomiska och sociala villkor samt löpande bevaka trygghetssystemens utformning och tillämpning i förhållande till konstnärlig verksamhet (förordning [2007:1199] med instruktion för Konstnärsnämnden). Bidrag fördelas bl.a. i form av arbetsstipendier, projektbidrag, långtidsstipendier och bidrag för internationellt kulturutbyte. Vid myndigheten bedrivs även residensverksamhet. Vidare bedriver myndigheten inom ramen för sitt uppdrag en betydande verksamhet på det internationella området för att främja konstnärligt utbyte och konstnärlig utveckling. Konstnärsnämnden har också bevakningsansvar och analysuppdrag för utövare och skapande konstnärer inom samtliga konstarter.

Inom myndigheten finns ett särskilt beslutsorgan, Kulturbryggan, som har till uppgift att ge statsbidrag till nyskapande kultur (förordning [2011:317] om statsbidrag till nyskapande kultur). Ändamålet med statsbidraget är att främja förmelse och utveckling inom kulturområdet i hela landet med utgångspunkt i de nationella kulturpolitiska målen. Statsbidrag får ges till bl.a. sådan nyskapande kulturell verksamhet av professionell art och hög kvalitet som bedrivs i projektform, samverkansprojekt som syftar till att utveckla nya former för att bedriva kulturell verksamhet eller projekt som syftar till att utveckla nya sätt att finansiera kulturell verksamhet. Kulturbryggan ska även samverka med andra finansörer och verka för en breddad finansiering av nyskapande kulturverksamhet.

Myndighetsstruktur

Frågan om en översyn av myndighetsstrukturen har tagits upp både i utredningsbetänkandet *Konstnär – oavsett villkor?* (SOU 2018:23) där det anfördes att samverkan mellan de bidragsgivande instanserna kunde förstärkas och i utredningsbetänkandet *Från kris till kraft – Återstart för kulturen* (SOU 2021:77) som nu bereds i Regeringskansliet. I det senare betänkandet anfördes att samverkan och dialog mellan de politiska nivåerna, mellan myndigheter samt mellan kulturaktörer och det offentliga har stärkts under pandemin samtidigt som konstnärliga samarbeten som kan vara centrala för konstnärlig utveckling i många fall inte har kunnat genomföras. Det handlar t.ex. om internationellt utbyte och samverkan mellan det fria kulturlivet och kulturinstitutionerna. Utredningen anser att det behövs flera insatser som möjliggör och stimulerar att dessa utbyten återupptas i syfte att främja konstnärlig utveckling.

Den kulturella infrastrukturen

I regeringens skrivelse Politik för konstnärers villkor (2020/21:109, bet. 2020/21:KrU9) anförs att den kulturella infrastrukturen med institutioner och organisationer i hela landet är avgörande för konstnärernas villkor. Den regionala och lokala infrastrukturen är en viktig del av en konstnärs arbetsmarknad. Stödet inom ramen för kultursamverkansmodellen är också betydelsefullt för konstnärernas villkor.

De kulturinstitutioner som får statligt stöd har enligt skrivelsen en avgörande betydelse för den kulturella infrastrukturen inom sina respektive konstområden i form av arbetsgivare, uppdragsgivare och beställare. De är också ett viktigt stöd för regionala och lokala institutioner i hela landet genom t.ex. utlån och kunskapsstöd, eftersom de ofta är ledande inom sina verksamhetsområden. Kopplat till institutionernas verksamhet finns även ett antal andra verksamheter och underleverantörer, t.ex. inom ljud och ljus, som har en viktig betydelse för den kulturella infrastrukturen.

En nationell strategi för att främja de kulturella och kreativa näringarna

Genom beslut den 3 november 2021 gav regeringen en särskild utredare i uppdrag att lämna förslag till en nationell strategi för att främja de kulturella och kreativa näringarna (dir. 2021:100 och 2022:21) i syfte att främja en långsiktig och hållbar utveckling av de kulturella och kreativa näringarna i hela landet under den kommande tioårsperioden. Utredaren ska

- föreslå mål för arbetet med att främja och utveckla de kulturella och kreativa näringarna
- analysera och identifiera utvecklingsbehov inom olika områden, bl.a. samverkan mellan relevanta aktörer, kapitalförsörjning och offentliga stödinsatser samt internationalisering och export
- identifiera eventuella ytterligare områden med påverkan på de kulturella och kreativa näringarna som är i behov av utveckling
- lämna förslag på åtgärder inom dessa områden
- göra en tydlig prioritering bland de förslag som lämnas
- lämna förslag till en plan för hur strategin ska följas upp och vilken aktör som ska ansvara för uppföljningen.

Uppdraget ska redovisas senast den 5 augusti 2022.

Riksrevisionens rapport om regeringens styrning av kulturområdets institutioner

Regeringen överlämnade hösten 2019 skrivelsen 2019/20:6 Riksrevisionens rapport om regeringens styrning av kulturområdets institutioner till riksdagen (RiR 2019:10). Riksrevisionens granskning avsåg regeringens styrning av myndigheter, stiftelser och statliga bolag inom kulturområdet under perioden 2010–2018. Motivering för granskningen var att kulturområdet jämfört med

andra politikområden utmärker sig med många små myndigheter och en ovanlig mångfald av verksamhetsformer. Därutöver karakteriseras kulturområdet av en stark autonomi, den s.k. principen om armlängds avstånd, som skulle kunna skapa utmaningar om regeringen anser att verksamheten behöver styras nära och intensivt.

Riksrevisionen gjorde bedömningen att regeringens styrning av institutionerna inom kulturområdet hade blivit mer resultatinkonsekvent under den period som granskningen avsåg och att det föreföll råda en större samsyn mellan Kulturdepartementet och institutionerna om hur prestationer och kostnader ska rapporteras. Utskottet delade regeringens bedömning att styrningen inom kulturområdet är komplex och att styrningen är tillräckligt anpassad till institutionernas olika verksamhetsformer (bet. 2019/20:KrU12).

Utskottets ställningstagande

En stark statlig konstnärspolitik är viktig för att de nationella kulturpolitiska målen ska kunna nås (bet. 2020/21:KrU9). De professionella konstnärerna har en central roll att spela i att uppfylla målen. Grunden för konstnärspolitiken bör vara att främja konstnärers möjligheter att utveckla sitt konstnärskap och erkänna den betydelse som konsten har för enskilda och för samhällets utveckling och vitalitet. Statens kulturråd och Konstnärsnämnden har en omfattande bidrags- och stödgivning på kulturområdet, och deras uppdrag på det kulturpolitiska området är betydande.

Som framgår ovan finns inom Konstnärsnämnden beslutsorganet Kulturbryggan som har till uppgift att ge statsbidrag till nyskapande kultur. Ändamålet med statsbidraget är att främja förnyelse och utveckling inom kulturområdet i hela landet med utgångspunkt i de nationella kulturpolitiska målen. Statsbidrag får ges till bl.a. sådan nyskapande kulturell verksamhet av professionell art och hög kvalitet och kan därmed bidra till att öppna för bl.a. nya kulturuttryck.

När det gäller fråga om att främja den kulturella infrastrukturen konstaterar utskottet att de stöd som tillförs kultursektorn syftar till att främja den kulturella infrastrukturen och kultur i hela landet. Den kulturella infrastrukturen med institutioner och organisationer i hela landet är avgörande för konstnärernas villkor. Den regionala och lokala infrastrukturen är en viktig del av en konstnärers arbetsmarknad. Stödet inom ramen för kultursamverkansmodellen är också betydelsefullt för konstnärernas villkor och för att öka tillgängligheten till kultur i hela landet. Stöden till kultursamverkansmodellen har höjts för 2022.

Frågan om kultursektorns myndighetsstruktur har övervägts i utredningsbetänkandet Från kris till kraft – Återstart till kulturen (SOU 2021:77) som nu bereds i Regeringskansliet.

Genom ett beslut den 3 november 2021 gav regeringen en särskild utredare i uppdrag att lämna förslag till en nationell strategi för att främja de kulturella och kreativa näringarna (dir. 2021:100) med syfte att främja långsiktig och

hållbar utveckling av de kulturella och kreativa näringarna i hela landet under den kommande tioårsperioden. Uppdraget ska redovisas senast den 31 maj 2022.

När det gäller kultur och bildning i arbetslivet konstaterar utskottet att det civila samhällets aktörer är viktiga för kultur i hela landet. Inom kultursamverkansmodellen ska regionerna ha dialog med det civila samhällets aktörer. Staten lämnar betydande bidrag till olika aktörer inom det civila samhället.

Utskottet avstyrker motionerna 2021/22:1243 (S), 2021/22:3374 (M) yrkandena 3, 4 och 7, 2021/22:3526 (C) yrkandena 7, 11 och 12, 2021/22:3666 (C) yrkande 18 och 2021/22:3745 (S) med vad som redovisats ovan och i avvaktan på resultatet av fortsatta överväganden och utredningar.

Den konstnärliga friheten

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motioner om de kulturpolitiska målen, om att det juridiska skyddet för en fri kultur bör stärkas och om att värna den konstnärliga friheten.

Jämför reservation 3 (M), 4 (C) och 5 (KD).

Motionerna

Enligt kommittémotion 2021/22:3374 av Viktor Wärnick m.fl. (M) yrkande 1 bör regleringsbrevet och det statliga uppdraget som rör de nationella kulturmålen ses över för att minska den politiska styrningen av konsten och kulturens innehåll.

I kommittémotion 2021/22:3526 av Catarina Deremar m.fl. (C) yrkande 9 framhålls att det juridiska skyddet för en fri kultur bör stärkas och att det finns anledning att se över det. Om man exempelvis bildar stiftelser för vissa kulturverksamheter står kulturen mer fri från politisk påverkan.

I kommittémotion 2021/22:4162 av Roland Utbult m.fl. (KD) yrkande 21 påtalas vikten av att kulturpolitiken bidrar till goda grundvillkor för kultursektorn och värnar den konstnärliga friheten och principen om armlängds avstånd till kulturen. I motionens yrkande 22 framhålls att en statlig utredare bör ges i uppdrag att utreda den statliga kulturpolitikens påverkan på den konstnärliga friheten och på principen om armlängds avstånd samt ge förslag på förändringar av styrningen. Enligt yrkande 23 bör regeringen uppmärksamma de brister som Myndigheten för kulturanalys redovisar i rapporten Så fri är konsten och återkomma med förslag så att den statliga styrningens negativa påverkan helt undviks.

Bakgrund

Myndigheten för kulturanalys överlämnade i juni 2021 utredningen Så fri är konsten – Den kulturpolitiska styrningens påverkan på den konstnärliga friheten till regeringen (rapport 2021:1). Myndigheten har gjort en översyn av den kulturpolitiska styrningens effekter på den konstnärliga friheten. Enligt utredningen innebär politik styrning, och styrning innebär någon form av påverkan. Denna påverkan kan vara positiv för den konstnärliga friheten, exempelvis genom bidragsgivning och när offentligt finansierade kulturinstitutioner etableras som skapar grundläggande förutsättningar för konstnärer och kulturskapare att utöva sitt yrke. Myndighetens övergripande slutsats är dock att det också förekommer en kulturpolitisk styrning som påverkar, eller riskerar att påverka, den konstnärliga friheten på ett negativt sätt. Vidare är principen om armlängds avstånd inte möjlig att fullt ut tillämpa på regional och kommunal nivå. På framför allt regional nivå, men även på kommunal nivå, förekommer målstyrning som riskerar att påverka den konstnärliga friheten negativt.

Kulturminister Jeanette Gustafsdotter (S) lämnade den 10 december 2021 följande i svar på interpellation 2021/22:128 Kulturens frihet och principen om armlängds avstånd:

Viktor Wärnick har frågat mig vilka åtgärder jag tänker vidta för att säkra konstens och kulturens frihet. Viktor Wärnick har vidare frågat hur jag tänker agera för att stärka oberoendet, i förhållande till det offentliga, för konstnärer och kulturskapare.

Kulturens frihet är en grundläggande princip inom kulturpolitiken. En fri och oberoende kultursektor är grundläggande för varje framgångsrikt demokratiskt samhälle. De av riksdagen antagna nationella kulturpolitiska målen slår fast att kulturen ska vara en dynamisk, utmanande och obunden kraft med yttrandefriheten som grund. Detta verkställs genom att styrningen på kulturområdet är organiserad enligt principen om armlängds avstånd. Det innebär att myndighetsinstruktioner och stödordningar är reglerade så att politiker inte tar beslut om konstnärligt innehåll i fördelning av kulturstöd eller beslutar vilka vetenskapliga perspektiv som används i arbetet på kulturarvsinstitutionerna.

Principen om armlängds avstånd är viktig att slå fast och värna, och även att stärka och utveckla. Det är en högt prioriterad kulturpolitisk fråga för mig som kulturminister. Just denna ambition är skälet till att regeringen gav Myndigheten för kulturanalys i uppdrag att se över hur principen om armlängds avstånd efterlevs i praktiken, vilket resulterade i rapporten Så fri är konsten.

Det är mycket värdefullt att vi nu har fått denna angelägna rapport som visar hur komplex kulturpolitiken är att förverkliga. Såväl statliga myndigheter som regioner och kommuner omfattas av rapporten, och Myndigheten för kulturanalys har kommit med rekommendationer om åtgärder för samtliga nivåer. Regeringen har med utgångspunkt i rapporten inlett arbetet med en analys av vad som kan göras för att ytterligare stärka konstens och kulturens frihet. Den konstnärliga friheten ska självklart gälla oavsett vilka politiker som styr kulturpolitiken.

— — —

Att kulturskapare och konstnärer kan arbeta under rimliga villkor är också en förutsättning för att den konstnärliga friheten ska fungera i praktiken. Att skapa bättre villkor för konstnärer att kunna leva på och utveckla sitt

konstnärskap är därför en av regeringens viktigaste kulturpolitiska prioriteringar.

Den konstnärliga friheten är grundläggande inom kulturpolitiken och även som demokratisk princip. Och mer behöver göras. Regeringen avser att återkomma med fler åtgärder.

Enligt Statens kulturråds regleringsbrev för 2022 ska myndigheten i enlighet med de nationella kulturpolitiska målen värna den konstnärliga friheten. Myndigheten ska vidare redovisa vilka åtgärder myndigheten har vidtagit för att säkra den konstnärliga friheten inom ramen för bidragsgivningen. Statens kulturråd ska även redovisa hur myndigheten arbetar med att främja förutsättningarna för kulturella och kreativa näringar, nationellt och internationellt, samt göra en bedömning av resultatet av dessa insatser.

Även Konstnärsnämnden ska enligt 2022 års regleringsbrev värna den konstnärliga friheten och redovisa vilka åtgärder myndigheten vidtar för att säkra den konstnärliga friheten inom ramen för bidragsgivningen.

Utskottets ställningstagande

Utskottet vill understryka att den konstnärliga friheten är grundläggande inom kulturpolitiken och även som demokratisk princip. Som framgår ovan har kulturministern uttalat att regeringen avser att återkomma med fler åtgärder.

Statens kulturråd och Konstnärsnämnden ska enligt sina respektive regleringsbrev för 2022 värna den konstnärliga friheten och redovisa vilka åtgärder de vidtar för att säkra den konstnärliga friheten inom ramen för bidragsgivningen.

Utskottet avstyrker motionerna 2021/22:3374 av Viktor Wärnick m.fl. (M) yrkande 1, 2021/22:3526 av Catarina Deremar m.fl. (C) yrkande 9 och 2021/22:4162 av Roland Utbult m.fl. (KD) yrkandena 21–23.

Återstart för kulturen

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår en motion om att effekterna av coronapandemin på kulturlivet bör utredas.

Jämför reservation 6 (C).

Motionen

Enligt kommittémotion 2021/22:3526 av Catarina Deremar m.fl. (C) yrkande 2 bör effekterna av coronapandemin på kulturlivet utredas. Coronapandemin har haft stora effekter på kulturlivet. Kulturen har fått ta del av olika stödpaket under 2020 och 2021 för att minska effekterna av pandemin, och stöden har varit nödvändiga för att ge bättre förutsättningar för ett brett och tillgängligt kulturliv i hela landet.

Bakgrund

Från kris till kraft – återstart till kulturen

Regeringen gav den 22 december 2020 i uppdrag åt utredningen Återstart för kulturen att bl.a. analysera kultursektorns förutsättningar för att återhämta sig, och utredningen skulle vid behov lämna förslag på åtgärder som kan bidra till att kultursektorn lättare kan återstarta, återhämta sig och utvecklas under och efter pandemin så att kulturen har förutsättningar att vara en stark och oberoende kraft i samhällsutvecklingen.

I betänkandet *Från kris till kraft – återstart för kulturen* (SOU 2021:77) föreslås insatser som dels stärker förutsättningarna för kulturens återstart och utveckling under och efter covid-19-pandemin, dels möjliggör ett starkt, hållbart och oberoende kulturliv i alla delar av Sverige. Förslaget övervägs nu i Regeringskansliet.

Konstnärers redan svaga ekonomiska villkor har enligt utredningen försvagats ytterligare under pandemin. Fram till dess att arbetsmarknaden återhämtat sig kommer stipendier och bidrag därför att vara viktiga för möjligheten att fortsätta vara verksam som konstnär. Utredningen föreslår därför att Konstnärsnämndens olika anslag för bidrag och stipendier förstärks, ett återstarts- och utvecklingsstöd som främst riktas till aktörer inom det fria kulturlivet. Vidare föreslås att bl.a. kultursamverkansmodellen förstärks.

Utredningen föreslår ökade utgifter för staten med 3 916 miljoner kronor under åren 2022–2024. Efter 2024 föreslås kostnaderna uppgå till 760 miljoner kronor per år. Givet den ekonomiskt utsatta situation som kultursektorn och näringslivet befinner sig i bedömer utredningen att omfördelningar inte kan göras inom befintlig ram, utan förslagen bör finansieras genom att staten tillför medel till utgiftsområdena 17 och 24.

Statens kulturråd har den 1 mars 2022 återrapporterat ett uppdrag i 2022 års regleringsbrev att göra en uppföljning av de krisstöd som myndigheten fördelat med anledning av covid-19-pandemin. Rådet redovisade att 2 120 miljoner kronor fördelades i krisstöd till 2 660 organisationer 2021 och 1 180 miljoner kronor 2020, dvs. nästan dubbelt så mycket 2021 som under 2020. I rapporten angavs att arbetet med krisstöden har gett Statens kulturråd ny kunskap och nya insikter som ska tillvaratas i myndighetens arbete.

Den 3 mars 2022 återrapporterade Konstnärsnämnden ett motsvarande uppdrag i 2022 års regleringsbrev att göra en uppföljning av de krisstöd som myndigheten fördelat med anledning av spridningen av sjukdomen covid-19. I rapporten anges att Konstnärsnämnden har fördelat ca 740 miljoner kronor i krisstipendier till enskilda konstnärer under 2020 och 2021, och i februari 2022 har myndigheten tilldelats ytterligare 170 miljoner att fördela under våren. De extra tillskotten innebär att under 2020 fördelades dubbelt så mycket pengar i krisstöd som i ordinarie stöd. År 2021 fördelades nästan tre gånger så mycket pengar i krisstöd som i ordinarie stöd. Konstnärsnämnden tog emot ca 15 300 ansökningar från 9 500 individer till utlysningarna för krisstipendierna.

Kris- och återstartsrådet

Den 22 december 2021 meddelade Kulturdepartementet att regeringen inrättat ett nytt sakråd för kris- och återstartsfrågor för kulturbranschen. En återstartssamordnare har utsetts. Sakrådet har hittills träffats vid ett par tillfällen för diskussion med fokus på publikfrågor och hantering av krisstöd.

Utskottets ställningstagande

Under pandemin har vid flera tillfällen särskilda statliga medel tillförts kultursektorn. Regeringen har också inrättat ett sakråd för att diskutera kris- och återstartsfrågor för kulturbranschen.

I utredningsbetänkandet Från kris till kraft – återstart för kulturen (SOU 2021:77) föreslås insatser som dels stärker förutsättningarna för kulturens återstart och utveckling under och efter covid-19-pandemin, dels möjliggör ett starkt, hållbart och oberoende kulturliv i alla delar av Sverige. Förslaget övervägs nu i Regeringskansliet.

Utskottet avstyrker motion 2021/22:3526 (C) yrkande 2.

Kultursamverkansmodellen

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motioner om att kultursamverkansmodellen bör utvecklas m.m.

Jämför reservation 7 (M), 8 (C) och 9 (KD).

Motionerna

Enligt kommittémotion 2021/22:3374 av Viktor Wärmick m.fl. (M) yrkande 5 bör kultursamverkansmodellen utvecklas för att stärka den regionala kulturen. Staten bör tydligt visa tillit och vårda flernivåsamverkan som är syftet med samverkansmodellen.

Enligt kommittémotion 2021/22:3526 av Catarina Deremar m.fl. (C) yrkande 4 bör kultursamverkansmodellen utvecklas och ett nationellt kulturhuvudstadsår bör inrättas. Tanken är att en svensk stad vartannat år får statusen nationell kulturhuvudstad. Enligt motionens yrkande 8 bör vi ha en mer decentraliserad kulturpolitik som kan bidra till ett kulturliv som mer utgår från regionala önskemål och förutsättningar och som därmed kan utvecklas på ett friare sätt i förhållande till den statliga kulturpolitiken. Delar av den kultur som i dag ligger på staten bör föras över till regionerna, och kultursamverkansmodellen bör utvecklas så att de regionala prioriteringarna får större genomslag.

I kommittémotion 2021/22:4162 av Roland Utbult m.fl. (KD) yrkande 9 konstateras att tyngdpunkten för beslutsfattandet har i och med kultursamverkansmodellen flyttats från staten ut till landets regioner.

Motionärerna vill utveckla kultursamverkansmodellen genom att öka de samverkande insatserna från staten till regionerna så att man undviker att statliga kulturinsatser görs vid sidan av.

Även i kommittémotion 2021/22:3379 av Arman Teimouri m.fl. (L) yrkande 10 framhålls att även om det kan finnas behov av strategiska nationella insatser bör det nationella stödet fördelas med större förtroende för de lokala och regionala kompetenserna.

Bakgrund

Kultursamverkansmodellen tillämpas sedan 2011 för fördelning av statliga medel till regional och lokal kulturverksamhet. Syftet med modellen är att föra kulturen närmare medborgarna och att ge regionerna ett ökat ansvar och en ökad frihet inom kulturområdet. Staten har ett fortsatt övergripande strategiskt ansvar för den nationella kulturpolitiken. Modellen förutsätter samverkan mellan staten, regionerna, kommunerna och även det civila samhället samt de professionella kulturskaparna. För 2022 uppgår anslaget 1:6 Bidrag till regional kulturverksamhet till drygt 1 660 miljoner kronor. Medlen får användas till

- regionala och lokala kulturverksamheter inom professionell teater-, dans-, och musikverksamhet
- museiverksamhet och museernas kulturmiljöarbete
- biblioteks-, läs- och litteraturfrämjande verksamhet
- professionell bild- och formverksamhet
- regional enskild arkivverksamhet, filmkulturell verksamhet
- främjande av hemslöjd.

Statens kulturråd ansvarar för fördelningen av huvuddelen av medlen och för en nationell uppföljning av de medel som utbetalas.

Statens kulturråd lämnade i februari 2021 en rapport med en utvärdering av modellen, rapporten Göra allt möjligt. Av den framgår att Kulturrådet har reviderat prioriteringsgrunderna för Kultursamverkansmodellen fr.o.m. 2021. Målsättningen är att bidra till att regionala kulturverksamheter ökar tillgängligheten till kultur och skapar förutsättningar för ökad kvalitet och förnyelse. De särskilda strategiska prioriteringar som regionerna gör inom verksamhetsbidraget innebär förstärkningar och insatser som

- utvecklar den regionala kulturella infrastrukturen och etablerar och stärker samverkansformer och interregionala samarbeten
- ger utrymme till konst- och kulturområden med en svag regional struktur
- leder till att fler invånare deltar i kulturlivet.

Utskottet konstaterade vid motionsbehandling i april 2021 till att kultursamverkansmodellen innebär en tyngdpunktsförskjutning från centralt fattade beslut till ökat regionalt ansvar för bl.a. lokala museer och annan kulturarvsverksamhet (bet. 2020/21:KrU4).

Statens kulturråd har i uppdrag att inom ramen för sitt uppföljningsansvar för kultursamverkansmodellen se över hur regionerna arbetar med frågan om konstnärernas villkor och de konstnärspolitiska perspektiven. I rapporten Kultursamverkansmodellen – Uppföljning av ekonomi, personal och aktiviteter 2020 anger Kulturrådet att pandemin har inneburit ökade behov av samtalsytor mellan stat, region och kommun, vilket skapat förutsättningar för stärkt samverkan mellan de olika styrnivåerna. Vidare anføres att utvecklad samverkan med regioner och kommuner har identifierats som ett strategiskt område som myndigheten särskilt kommer att beakta i det kommande arbetet med kultursamverkansmodellen.

En uppföljning av det statliga krisstöd som regionerna fördelat till verksamheter inom kultursamverkansmodellen ska enligt regleringsbrevet för 2022 redovisas till Kulturdepartementet senast den 15 juni 2022.

Statens kulturråd ska även genomföra en uppföljning, analysera resultaten samt eventuellt föreslå förändringar av bidragsgivningen när det gäller tidsbegränsade bidrag till strategiska utvecklingsinsatser av nationellt intresse 2017–2021 inom ramen för anslaget 1:6 Bidrag till regional kulturverksamhet. Detta uppdrag ska redovisas senast den 1 oktober 2022.

Enligt uppgift från Kulturdepartementet kommer en översyn av kultursamverkansmodellen att påbörjas före sommaren.

Utskottets ställningstagande

Kultursamverkansmodellen tillämpas för fördelning av statliga medel till regional och lokal kulturverksamhet för att föra kulturen närmare medborgarna och ge regionerna ett ökat ansvar och en ökad frihet inom kulturområdet. Modellen förutsätter samverkan mellan staten, regionerna, kommunerna och även det civila samhället och de professionella kulturskaparna.

Statens kulturråd har från 2021 reviderat prioriteringsgrunderna för kultursamverkansmodellen med målsättningen att den ska bidra till att regionala kulturverksamheter ökar tillgängligheten till kultur och skapa förutsättningar för ökad kvalitet och förnyelse.

Utskottet har tidigare konstaterat att kultursamverkansmodellen innebär en tyngdpunktsförskjutning från centralt fattade beslut till ökat regionalt ansvar för bl.a. lokala museer och annan kulturverksamhet. Statens kulturråd ska under 2022 redovisa uppföljningar av dels vissa insatser inom det aktuella anslaget, dels de krisstöd som regionerna har fördelat inom kultursamverkansmodellen. Vidare kommer en översyn av kultursamverkansmodellen att påbörjas före sommaren.

Utskottet avstyrker i avvaktan på resultatet av pågående arbete motionerna 2021/22:3374 (M) yrkande 5, 2021/22:3379 (L) yrkande 10, 2021/22:3526 (C) yrkandena 4 och 8 och 2021/22:4162 (KD) yrkande 9.

Övriga frågor

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motioner om restitution av konst, att varje skola ska kunna ha en kulturpedagog knuten till sig, att Sverige bör ta fram en immateriell kulturkanon för svenska samhällsvärderingar och att antalet fristäder för konstnärer, författare och journalister bör utökas.

Jämför reservation 11 (SD) och 12 (MP).

Motionerna

Restitution av konst

I motion 2021/22:3393 av Nina Lundström (L) anförs att regeringen i fråga om restitution av konst och andra tillgångar fortsatt bör ha en hög ambition att stärka arbetet för hågkomsten av Förintelsen, bekämpandet av antisemitism och andra former av rasism, liksom det internationella samarbetet på området. Högklassig konst bör ha proveniensen dokumenterad, dvs. att man kan följa vilka som har varit konstverkens tidigare ägare.

Kulturpedagoger

Enligt partimotion 2021/22:3196 av Nooshi Dadgostar m.fl. (V) yrkande 8 bör regeringen utreda vilka förutsättningar som redan finns och vilka åtgärder som behöver vidtas för att varje skola ska kunna ha en kulturpedagog knuten till sig.

Immateriell kulturkanon

Enligt kommittémotion 2021/22:2496 av Aron Emilsson m.fl. (SD) yrkande 2 bör en immateriell kulturkanon för svenska värderingar tas fram. År 2016 tog Danmark fram en kanon för immateriellt kulturarv.

Fristäder

Pernilla Ståhlhammar m.fl. (MP) framför i motionerna 2021/22:4118 yrkande 1 och 2021/22:4119 att antalet fristäder för konstnärer, författare och journalister bör utökas. Det finns i dag 25 fristäder i Sverige, dvs. kommuner eller regioner som är anslutna till det internationella nätverket Fristäder för författare och kulturpersonligheter (International Cities Of Refuge Network, ICORN). Under 2020 fanns det 19 fristadsförfattare och konstnärer på plats i landet.

Bakgrund

Restitution av konst

Regeringen beslutade den 4 juli 2019 att tillsätta en utredning om hur ett museum för att bevara och föra vidare minnet av Förintelsen ska inrättas (dir. 2019:36). Utredningen överlämnade i mars 2021 betänkandet Sveriges museum om Förintelsen (SOU 2020:21). Under sommaren 2022 öppnar ett nytt statligt museum inom Statens historiska museer i Stockholm med uppdraget att bevara och föra vidare minnet av Förintelsen.

Washingtonprinciperna 1998 och Terezindeklarationen 2009 är två internationella överenskommelser om identifiering och återlämnande (restitution) av nazikonfiskerade kulturföremål. De båda överenskommelserna är inte juridiskt bindande utan snarare moraliska åtaganden för staterna. De innebär i korthet att i de allra flesta fall ska nazikonfiskerade konst- och kulturföremål lämnas tillbaka till sina ägare om de rättmätiga ägarna kan identifieras. Proveniensforskning innebär att spåra och dokumentera konstverkets väg från den ena ägaren till nästa. Den bidrar till en ökad kunskap om konsten och kan också blottlägga oegentligheter och illegala eller oetiska transaktioner i ägarkedjan.

Regeringen gav genom ett beslut den 13 juni 2019 Riksantikvarieämbetet i uppdrag att bedöma om det finns behov av att vidta särskilda åtgärder för att tydliggöra och underlätta den svenska efterlevnaden av Washington-principerna och Terezindeklarationen om nazikonfiskerade kulturföremål. Uppdraget skulle genomföras i samråd med de statliga museerna, Ekonomistyrningsverket, Kungliga biblioteket, Riksarkivet, Judiska centralrådet, Föreningen Förintelsens Överlevande och andra relevanta aktörer.

Riksantikvarieämbetet redovisade i oktober 2020 i rapporten Förslag till åtgärder med anledning av Washington-principerna och Terezindeklarationen – Åtterapportering av regeringsuppdrag. I rapporten föreslås en satsning på kulturarvsinstitutionernas proveniensforskning under de närmaste åren. Frågan bereds inom Regeringskansliet.

Kulturpedagoger

Riksantikvarieämbetet överlämnade i oktober 2020 rapporten Skolan och kulturarvet – regeringsuppdrag att kartlägga och främja samverkan mellan skolväsendet och kulturarvsinstitutionerna. Rapporten är en övergripande kartläggning av hur samarbetet mellan skolväsendet (förskolan, förskoleklassen, grundskolan och motsvarande skolformer, gymnasieskolan samt gymnasiesärskolan) och kulturarvsinstitutioner fungerar samt hur det har utvecklats över tid. Kartläggningen skulle enligt regeringens uppdrag ligga till grund för förslag på hur samarbetet, i den utsträckning det är lämpligt, skulle kunna stärkas. Riksantikvarieämbetet skulle utarbeta och sprida vägledningar samt samla och sprida goda exempel på olika typer av samarbeten och samverkansprojekt. Uppdraget skulle genomföras i samverkan med

Riksarkivet och Statens kulturråd samt i bred dialog med andra berörda. Riksantikvarieämbetet skulle vidare begära synpunkter från Statens skolverk på de förslag som Riksantikvarieämbetet utarbetade inom ramen för uppdraget i form av t.ex. vägledningar och goda exempel, och involvera Skolverket när det gäller spridning av sådant material. Inom ramen för uppdraget skulle befintliga samarbetsformer beaktas, exempelvis Skapande skola.

Riksantikvarieämbetets rapport om att kartlägga kulturarvsarbetet och främja samverkan mellan skolan och kulturarvsinstitutionerna utgör enligt uppgift från Kulturdepartementet nu ett underlag för diskussioner och arbete inom Kulturdepartementet och övriga Regeringskansliet om eventuella insatser för att stärka tillgången till kultur och kulturarv i skolan. Rapporten adresserar inte specifikt inrättande av kulturpedagoger i skolorna.

Immateriell kulturkanon

Danmark antog i december 2016 en s.k. Danmarks-kanon med tio värdeord som syftar till att beskriva de danska värderingar som formar den enskilda danska medborgaren och det danska samhället genom vanor, traditioner och tankesätt. I sammanhanget kan nämnas att en dansk kulturkanon presenterades cirka tio år tidigare. Personer, yrkesverksamma inom bl.a. arkitektur, bildkonst, design, konsthantverk, film och musik, valde ut totalt 108 danska verk, som i hög grad ansågs ge konstupplevelser till en samtida, dåtida och framtida publik. Danmark har sedan 2004 också en dansk litteraturkanon.

Fristäder

Att stödja konstnärer och kulturaktörer är enligt regeringens skrivelse 2020/21:109 Politik för konstnärers villkor en viktig del i regeringens arbete för att främja, förankra och försvara demokratin. Regeringen bedömer att Sverige måste bidra till att värna yttrandefriheten globalt och ta ett internationellt ansvar för den konstnärliga friheten genom att fortsätta att verka för en utveckling av fristadssystemet för författare, journalister och konstnärer. Det har varit etablerat i Sverige i 25 år, och Sverige är i dag det land i världen som har flest antal fristäder, totalt 29. Fristadssystemet innebär att en kommun eller region ger en konstnär, som i sitt hemland utsätts för hot och hat på grund av sin konstnärliga gärning och därmed lever under begränsad yttrandefrihet, en fristad under två år. Kommunen står för boende och uppehälle. Regeringen har sedan 2018 genom uppdrag till Statens kulturråd säkerställt finansiering av en nationell samordnare för fristadssystemet.

Statens kulturråd ska enligt regleringsbrevet för 2022 verka för fler fristäder för förföljda konstnärer samt för en utveckling av fristadssystemet i Sverige. Statens kulturråd ska även främja uppmärksamheten kring fristadsfrågor samt verka för att de fristadskonstnärer som finns i Sverige ska få ökad möjlighet att bli en del av offentligheten. Uppdraget ska genomföras i samverkan med berörda myndigheter och organisationer i det civila samhället samt med kommuner och regioner.

Enligt Statens kulturråds årsredovisning för 2021 fördelades under 2021 projektbidrag till insatser som främjar fristadskonstnärernas möjlighet att ta del av det offentliga kulturlivet i Sverige. För att främja att fristadssystemet utvecklas har Statens kulturråd även beviljat bidrag till en nationell samordnare av ICORN-fristäder i Sverige. Myndigheten har ett nära samarbete i främjandeuppdraget med den nationella samordnaren för Sveriges fristäder inom ICORN, och sammantaget bidrar dessa insatser till att stärka den konstnärliga friheten med yttrandefriheten som grund.

Utskottets ställningstagande

Riksantikvarieämbetet redovisade i oktober 2020 ett uppdrag där en satsning på kulturarvsinstitutionernas proveniensforskning föreslås under de närmaste åren. Frågan bereds inom Regeringskansliet. Utskottet avstyrker motion 2021/22:3393 (L) i avvaktan på resultatet av den fortsatta beredningen av ärendet.

Riksantikvarieämbetets rapport Skolan och kulturarvet – regeringsuppdrag att kartlägga och främja samverkan mellan skolväsendet och kulturarvsinstitutionerna övervägs för närvarande inom Regeringskansliet. Utskottet avstyrker motion 2021/22:3196 (V) yrkande 8 i avvaktan på resultatet av de fortsatta övervägandena.

När det gäller frågan om en immateriell kulturkanon vill utskottet framhålla att fastställda samhällsvärderingar i en immateriell kanon riskerar att ge en alltför statisk bild av ett samhälles värderingar och utveckling över tid, såvida inte en sådan kanon revideras med jämna mellanrum. Ett sådant arbete kan bli kostsamt och består även av många överväganden vad gäller bl.a. metodval. Utskottet anser att det i sig inte är försvarbart att använda statliga medel inom kulturområdet till att producera listor som dessutom kan komma att ha en styrande effekt på innehållet i de kulturfrämjande och kulturutövande insatser som staten avsätter medel till. Utskottet förespråkar i stället en kontinuerlig samhällsdebatt om vilka värderingar som ska forma utvecklingen av det svenska samhället. Utskottet avstyrker motion 2021/22:2496 (SD) yrkande 2.

Som framgår ovan ska Statens kulturråd verka för fler fristäder för förföljda konstnärer samt för en utveckling av fristadssystemet i Sverige. Myndigheten ska även främja uppmärksamheten kring fristadsfrågor samt verka för att de fristadskonstnärer som finns i Sverige ska få ökad möjlighet att bli en del av offentligheten. Utskottet avstyrker motionerna 2021/22:4118 (MP) yrkande 1 och 2021/22:4119 (MP).

Motioner som bereds förenklad

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår de motionsyrkanden som har beretts i förenklad ordning.

Jämför särskilt yttrande 1 (M), 2 (SD), 3 (C), 4 (V), 5 (KD), 6 (L) och 7 (MP).

Utskottets ställningstagande

Tidigare under valperioden har motionsyrkanden om samma eller i huvudsak samma frågor som tas upp i bilaga 2 behandlats (bet. 2018/19:KrU11, bet. 2018/19:KrU12, bet. 2020/21:KrU1, bet. 2020/21:KrU4, bet. 2020/21:KrU7 och bet. 2020/21:KrU9).

Utskottet avstyrker motionsförslagen i bilaga 2 med hänvisning till detta.

Reservationer

1. Övergripande kulturpolitik, punkt 1 (M)

av Kristina Axén Olin (M), Annicka Engblom (M), John E Weinerhall (M) och Magnus Stuart (M).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 1 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2021/22:3374 av Viktor Wärnick m.fl. (M) yrkandena 3, 4 och 7 samt
avslår motionerna
2021/22:1243 av Anders Österberg (S),
2021/22:3526 av Catarina Deremar m.fl. (C) yrkandena 7, 11 och 12,
2021/22:3666 av Annie Lööf m.fl. (C) yrkande 18 och
2021/22:3745 av Mattias Vepsä (S).

Ställningstagande

Sverige behöver en ny, tidsanpassad och uppdaterad kulturpolitik, en kulturpolitik för 2020-talet. En ny kulturutredning bör tillsättas. Kulturområdet kännetecknas av särskilda förutsättningar i form av många små myndigheter och en mångfald av verksamhetsformer. Förutom myndigheter finns det ekonomiska föreningar, ideella föreningar, stiftelser och statligt ägda bolag. Det bör göras en översyn av myndighetsstrukturen inom kultursektorn. I dag är det alldeles för många myndigheter involverade i tillsynen över och stödet till kultursektorn. En mindre del av budgetmedlen bör gå till administration och en större del till utövarna. Kulturområdet är starkt autonomt för att värna demokratins grundläggande principer som vilar på yttrandefrihetens grund.

Det som i dag betraktas som nyskapande kultur kan i morgon komma att vara en etablerad del av vårt gemensamma kulturarv. Villkoren för nyskapande kultur bör därför vara goda. Kulturbryggan skapades för att stötta nyskapande kultur. Erfarenheten visar att riktat stöd för nya konstnärer i början av deras yrkesverksamma gärning är viktigt. Vi värnar Kulturbryggan och vill löpande förbättra och på sikt bygga ut reformen.

Detta bör riksdagen ställa sig bakom och ge regeringen tillkänna.

2. Övergripande kulturpolitik, punkt 1 (C)

av Catarina Deremar (C).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 1 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2021/22:3526 av Catarina Deremar m.fl. (C) yrkandena 7, 11 och 12 samt

2021/22:3666 av Annie Lööf m.fl. (C) yrkande 18 och

avslår motionerna

2021/22:1243 av Anders Österberg (S),

2021/22:3374 av Viktor Wärnick m.fl. (M) yrkandena 3, 4 och 7 samt

2021/22:3745 av Mattias Vepsä (S).

Ställningstagande

När stöd ges till olika verksamheter inom ett område bidrar det till förutsättningar för kulturutövande och konsumtion inom det området. Även om styrningen genom bidragen inte handlar om innehållet påverkas utbudet på detta sätt. Därför är det viktigt att ofta ompröva stöd så att det kan bli en större variation av verksamheter som får dessa förbättrade förutsättningar att verka.

Politikens uppgift är att skapa förutsättningar för ett brett och fritt kulturliv i hela landet. En grundförutsättning är att det finns en infrastruktur för denna bredd i kulturen. Delar av denna infrastruktur förutsätter offentlig finansiering för att alla ska kunna ta del av kulturverksamhet i hela landet. Den kulturella infrastrukturen består av både offentliga, ideella och privata aktörer. Vi behöver kulturskolor, föreningsliv, studieförbund, samlingslokaler, offentliga och privata museer och teatrar m.m. De kulturella och kreativa näringarna är också en del av denna infrastruktur. Detsamma gäller det kulturutbud som tillhandahålls genom public service.

Ytterligare åtgärder är nödvändiga för att ge bättre och mer rättvisa villkor för kulturella och kreativa näringar och det fria kulturlivet. Delar av kulturpolitiken bör utredas. Coronapandemin har slagit hårt mot stora delar av de kulturella näringarna och det finns nu anledning att se över frågor kring hur vi får ett rikt kulturliv framöver. Det bör erbjudas utbildning i entreprenörskap på de konstnärliga högskolorna och folkhögskolorna. För att underlätta för kulturskapare bör information om vilka typer av stöd som finns samlas på ett ställe så att sökande också kan få en överblick över bl.a. ansökningstider.

3. Den konstnärliga friheten, punkt 2 (M)

av Kristina Axén Olin (M), Annicka Engblom (M), John E Weinerhall (M) och Magnus Stuart (M).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 2 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2021/22:3374 av Viktor Wärnick m.fl. (M) yrkande 1 och
bifaller delvis motionerna
2021/22:3526 av Catarina Deremar m.fl. (C) yrkande 9 och
2021/22:4162 av Roland Utbult m.fl. (KD) yrkandena 21–23.

Ställningstagande

Regeringen bör se över regleringsbrev och det statliga uppdraget för att minska den politiska styrningen av konsten och kulturens innehåll. Kulturen och konsten har ett egenvärde. Kulturpolitikens huvuduppgift är att ge förutsättningar för att mer konst och kultur skapas, samt att mer konst och kultur kan möta en publik, både fysiskt och digitalt. Kultur angår alla. Det är en fråga om både bildning och demokrati. En prioriterad fråga inom kulturpolitiken bör vara att skapa ett samhälle där fler känner att de vill verka och kan utvecklas som konstnärer – där fler skapar kultur och där fler kan komma i kontakt med kulturen. De fria konsterna är ett av våra viktigaste medel för att värna yttrandefriheten.

4. Den konstnärliga friheten, punkt 2 (C)

av Catarina Deremar (C).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 2 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2021/22:3526 av Catarina Deremar m.fl. (C) yrkande 9 och
bifaller delvis motionerna
2021/22:3374 av Viktor Wärnick m.fl. (M) yrkande 1 och
2021/22:4162 av Roland Utbult m.fl. (KD) yrkandena 21–23.

Ställningstagande

Det finns anledning att se över det juridiska skyddet för en fri kultur. Om man exempelvis bildar stiftelser för vissa kulturverksamheter står kulturen mer fri från politisk påverkan.

5. Den konstnärliga friheten, punkt 2 (KD)

av Roland Utbult (KD).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 2 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2021/22:4162 av Roland Utbult m.fl. (KD) yrkandena 21–23 och
bifaller delvis motionerna

2021/22:3374 av Viktor Wärnick m.fl. (M) yrkande 1 och

2021/22:3526 av Catarina Deremar m.fl. (C) yrkande 9.

Ställningstagande

Det är viktigt att kulturpolitiken bidrar till goda grundvillkor för kultursektorn, men det är också viktigt att upprätthålla respekten för den konstnärliga friheten och principen om armlängds avstånd till kulturen.

Det bör tas ett bredare grepp om effekten av den statliga kulturpolitikens styrning genom ett uppdrag till en statlig utredare. Utredaren bör få i uppdrag att analysera den politiska styrningens negativa påverkan på den konstnärliga friheten och på principen om armlängds avstånd, och föreslå förändringar av den politiska styrningen av kulturen.

Jag vill att regeringen tar de förslag som förs fram av Myndigheten för Kulturanalys i beaktande, såsom att regeringen i större utsträckning låter idealet om konstnärlig frihet vara vägledande, att bidragsgivande myndigheter blir noggrannare i kommunikation och bedömningsprocesser samt att regioner och kommuner tydliggör sin hållning i fråga om konstnärlig frihet.

Detta bör riksdagen ställa sig bakom och ge regeringen tillkänna.

6. Återstart för kulturen, punkt 3 (C)

av Catarina Deremar (C).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 3 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2021/22:3526 av Catarina Deremar m.fl. (C) yrkande 2.

Ställningstagande

Coronapandemin har haft stora effekter på kulturlivet. Situationen har blivit väldigt svår för många av dem som arbetar inom kultursektorn. Kulturen har fått ta del av olika stödpaket för att minska effekterna av coronapandemin. Det behöver göras en bred översyn kring de effekter coronapandemin har haft och vilka ytterligare åtgärder som kan behövas för att säkra ett starkt kulturliv i hela landet även framöver när stora delar av kulturlivet börjar starta upp.

Detta bör riksdagen ställa sig bakom och ge regeringen tillkänna.

7. Kultursamverkansmodellen, punkt 4 (M)

av Kristina Axén Olin (M), Annicka Engblom (M), John E Weinerhall (M) och Magnus Stuart (M).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 4 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2021/22:3374 av Viktor Wärmick m.fl. (M) yrkande 5,
bifaller delvis motionerna
2021/22:3379 av Arman Teimouri m.fl. (L) yrkande 10,
2021/22:3526 av Catarina Deremar m.fl. (C) yrkande 4 och
2021/22:4162 av Roland Utbult m.fl. (KD) yrkande 9 och
avslår motion
2021/22:3526 av Catarina Deremar m.fl. (C) yrkande 8.

Ställningstagande

Kultursamverkansmodellen är en reform för att skapa ökat utrymme för och för att bejaka regionala prioriteringar och variationer vad gäller kulturlivet. De

regioner som ingår i modellen beslutar hur det statliga bidraget ska fördelas på regional nivå. Modellen behöver vidareutvecklas och reformeras. Staten måste tydligt visa tillit och vårda flernivåsamverkan som är syftet med samverkansmodellen. Regeringen bör undvika att kringgå samverkansmodellen och peka ut enskilda verksamheter som ska få statligt stöd. Kultursektorn är väsentlig för besöksnäringen och tillväxten i regionerna.

Detta bör riksdagen ställa sig bakom och ge regeringen tillkänna.

8. Kultursamverkansmodellen, punkt 4 (C)

av Catarina Deremar (C).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 4 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2021/22:3526 av Catarina Deremar m.fl. (C) yrkandena 4 och 8 samt bifaller delvis motionerna

2021/22:3374 av Viktor Wärnick m.fl. (M) yrkande 5,

2021/22:3379 av Arman Teimouri m.fl. (L) yrkande 10 och

2021/22:4162 av Roland Utbult m.fl. (KD) yrkande 9.

Ställningstagande

För att lyfta fram kulturlivet i hela landet vill jag stärka och utveckla kultursamverkansmodellen. Jag vill också att regionerna i samverkan med den nationella nivån tar fram en nationell kulturplan. Ytterligare ett sätt att skapa såväl nationellt som internationellt intresse för vårt kulturliv är att inrätta ett system för ett nationellt kulturhuvudstadsår. Tanken är att en svensk stad vartannat år får statusen nationell kulturhuvudstad. Då kan också mindre städer få uppmärksamhet och en chans att visa upp och utveckla sitt kulturliv.

En mer decentraliserad kulturpolitik kan bidra till ett kulturliv som mer utgår från regionala önskemål och förutsättningar och som därmed kan utvecklas på ett friare sätt i förhållande till den statliga kulturpolitiken. Det får se olika ut i olika delar av landet. Delar av den kultur som i dag ligger på staten bör föras över till regionerna och kultursamverkansmodellen bör utvecklas så att de regionala prioriteringarna får större genomslag.

Detta bör riksdagen ställa sig bakom och ge regeringen tillkänna.

9. Kultursamverkansmodellen, punkt 4 (KD)

av Roland Utbult (KD).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 4 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2021/22:4162 av Roland Utbult m.fl. (KD) yrkande 9 och
bifaller delvis motionerna
2021/22:3374 av Viktor Wärnick m.fl. (M) yrkande 5,
2021/22:3379 av Arman Teimouri m.fl. (L) yrkande 10 och
2021/22:3526 av Catarina Deremar m.fl. (C) yrkandena 4 och 8.

Ställningstagande

Staten har ett övergripande strategiskt ansvar för den nationella kulturpolitiken. I kultursamverkansmodellen flyttas dock tyngdpunkten för beslutsfattandet från staten ut till landets regioner. Förändringen av den regionala kulturpolitiken förutsätter ett närmare samarbete mellan de olika myndigheter och organisationer som har ekonomi eller starka intressen i kultursamverkansmodellen. Regioner som ingår i modellen beslutar nu, i samverkan med länets kommuner, det civila samhället och kulturlivet, hur det statliga bidraget ska fördelas till regional kulturverksamhet. Jag vill utveckla kultursamverkansmodellen genom att öka de samverkande insatserna från staten till regionerna så att man undviker att statliga kulturinsatser görs vid sidan av, som underminerar kultursamverkansmodellens viktiga funktion.

Detta bör riksdagen ställa sig bakom och ge regeringen tillkänna.

10. Kulturpedagoger, punkt 6 (V)

av Vasiliki Tsouplaki (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 6 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2021/22:3196 av Nooshi Dadgostar m.fl. (V) yrkande 8.

Ställningstagande

Jag anser att det behövs en ny yrkesroll i skolvärlden, nämligen kulturpedagogen, som kan vara länken mellan kulturen och skolan. Regeringen bör utreda vilka förutsättningar som redan finns och vilka åtgärder som behöver vidtas för att varje skola ska kunna ha en kulturpedagog knuten till sig.

11. Immateriell kulturkanon, punkt 7 (SD)

av Bo Broman (SD), Angelika Bengtsson (SD) och Jonas Andersson i Lingham (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 7 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion 2021/22:2496 av Aron Emilsson m.fl. (SD) yrkande 2.

Ställningstagande

Vi anser att en immateriell kulturkanon för svenska värderingar bör tas fram. År 2016 tog Danmark fram en kanon för immateriellt kulturarv. Det är ett bildningsprojekt som syftar till att skapa debatt och medvetenhet om vad ”vi” i form av danskhet, handlar om. Det syftar till att stärka danskarnas kulturella medvetenhet och identitet för att tydliggöra vad som är viktigt för danskarna i det danska samhället.

Sverige bör låta sig inspireras av Danmark vad gäller denna kanon, och vi föreslår att vi tar fram en egen kanon för svenska samhällsvärderingar.

12. Fristäder, punkt 8 (MP)

av Anna Sibinska (MP).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 8 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna 2021/22:4118 av Pernilla Stålhammar m.fl. (MP) yrkande 1 och 2021/22:4119 av Pernilla Stålhammar (MP).

Ställningstagande

I dag sitter många författare, journalister, bloggare och kulturpersonligheter runt om i världen i fängelse eller är under åtal för att de uttryckt sina åsikter offentligt. Det finns 25 fristäder i Sverige, dvs. kommuner eller regioner som är anslutna till det internationella nätverket ICORN (International Cities Of Refuge Network). Fristadsarbetet sker i samarbete mellan Statens kulturråd, andra berörda myndigheter och organisationer i det civila samhället och kommuner och regioner. Exempel på samarbetspartner har varit bibliotek, kulturhus, museer, studieförbund, författarcentrum, skolor, trossamfund, bokhandlare, filmfestivaler, fria teatergrupper och tidningar. Vilken roll man har som fristadskonstnär beror på vilken roll man kan, vill och vågar ta. En del författare eller konstnärer behöver skyddad identitet, andra deltar mer offentligt. När kulturarbetares yttrandefrihet och andra grundläggande mänskliga rättigheter hotas i vår omvärld har vi ett ansvar att erbjuda skydd. Antalet fristäder bör utökas.

Särskilda yttranden

1. Motioner som bereds förenklad, punkt 9 (M)

Kristina Axén Olin (M), Annicka Engblom (M), John E Weinerhall (M) och Magnus Stuart (M) anför:

Utskottet har efter förenklad motionsberedning avstyrkt förslag i kommittémotioner som finns i bilaga 2.

När det gäller dessa förslag hänvisar vi till de senaste ställningstaganden som gjorts av företrädare för vårt parti i motsvarande frågor i bl.a. betänkande 2020/21:KrU4. Vi vidhåller de synpunkter som förts fram men avstår från att ge uttryck för dem i detta betänkande.

2. Motioner som bereds förenklad, punkt 9 (SD)

Bo Broman (SD), Angelika Bengtsson (SD) och Jonas Andersson i Lingham (SD) anför:

Utskottet har efter förenklad motionsberedning avstyrkt förslag i kommittémotioner som finns i bilaga 2.

När det gäller dessa förslag hänvisar vi till de senaste ställningstaganden som gjorts av företrädare för vårt parti i motsvarande frågor i bl.a. betänkande 2020/21:KrU4. Vi vidhåller de synpunkter som förts fram men avstår från att ge uttryck för dem i detta betänkande.

3. Motioner som bereds förenklad, punkt 9 (C)

Catarina Deremar (C) anför:

Utskottet har efter förenklad motionsberedning avstyrkt förslag i kommittémotioner som finns i bilaga 2.

När det gäller dessa förslag hänvisar jag till de senaste ställningstaganden som gjorts av företrädare för mitt parti i motsvarande frågor i bl.a. betänkande 2020/21:KrU4. Jag vidhåller de synpunkter som förts fram men avstår från att ge uttryck för dem i detta betänkande.

4. Motioner som bereds förenklad, punkt 9 (V)

Vasiliki Tsouplaki (V) anför:

Utskottet har efter förenklad motionsberedning avstyrkt förslag i en kommittémotion som finns i bilaga 2.

När det gäller dessa förslag hänvisar jag till de senaste ställningstaganden som gjorts av företrädare för mitt parti i motsvarande frågor i bl.a. betänkande 2020/21:KrU4. Jag vidhåller de synpunkter som förts fram men avstår från att ge uttryck för dem i detta betänkande.

5. Motioner som bereds förenklat, punkt 9 (KD)

Roland Utbult (KD) anför:

Utskottet har efter förenklad motionsberedning avstyrkt förslag i kommittémotioner som finns i bilaga 2.

När det gäller dessa förslag hänvisar jag till de senaste ställningstaganden som gjorts av företrädare för mitt parti i motsvarande frågor i bl.a. betänkande 2020/21:KrU7. Jag vidhåller de synpunkter som förts fram men avstår från att ge uttryck för dem i detta betänkande.

6. Motioner som bereds förenklat, punkt 9 (L)

Christer Nylander (L) anför:

Utskottet har efter förenklad motionsberedning avstyrkt förslag i kommittémotioner som finns i bilaga 2.

När det gäller dessa förslag hänvisar jag till de senaste ställningstaganden som gjorts av företrädare för mitt parti i motsvarande frågor i bl.a. betänkande 2020/21:KrU4. Jag vidhåller de synpunkter som förts fram men avstår från att ge uttryck för dem i detta betänkande.

7. Motioner som bereds förenklat, punkt 9 (MP)

Anna Sibinska (MP) anför:

Utskottet har efter förenklad motionsberedning avstyrkt förslag i en kommittémotion som finns i bilaga 2.

När det gäller dessa förslag hänvisar jag till de senaste ställningstaganden som gjorts av företrädare för mitt parti i motsvarande frågor i bl.a. betänkande 2020/21:KrU1. Jag vidhåller de synpunkter som förts fram men avstår från att ge uttryck för dem i detta betänkande.

BILAGA 1

Förteckning över behandlade förslag

Motioner från allmänna motionstiden 2021/22

2021/22:1243 av Anders Österberg (S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheten att undersöka förutsättningarna för att statligt finansierade kulturinstitutioner bygger filialer i Järva och andra områden där det råder underskott på professionell kulturell verksamhet och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:2496 av Aron Emilsson m.fl. (SD):

2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ta fram en immateriell kulturkanon för Sverige och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:2497 av Angelika Bengtsson m.fl. (SD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om kultur på recept och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:2504 av Runar Filper m.fl. (SD):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att uppmärksamma svenskbefolkningen i historiska utvandrabygder och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att bevara, levandegöra och samla kunskap om utlandssvenskarna och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:2592 av Vasiliki Tsouplaki m.fl. (V):

4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör få i uppdrag att utreda hur fler kulturarrangemang skulle kunna bli tillgängliga för personer med funktionsnedsättning och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:2970 av Runar Filper (SD):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att uppmärksamma allmänheten om svenskbefolkningen i Argentina och tillkännager detta för regeringen.

2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att bevara, levandegöra och samla kunskap om Argentinasvenskarnas dialekter och kulturer och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:3196 av Nooshi Dadgostar m.fl. (V):

8. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör utreda vilka förutsättningar som redan finns och vilka åtgärder som behöver vidtas för att varje skola ska kunna ha en kulturpedagog knuten till sig, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2021/22:3369 av Viktor Wärnick m.fl. (M):

2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att göra en översyn om hur ansvaret för den samiska kulturen kan koncentreras till Sametinget och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:3374 av Viktor Wärnick m.fl. (M):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om åtgärder för att se över regleringsbrevet och det statliga uppdraget som rör den nationella kulturmålen i syfte att minska den politiska styrningen av konsten och kulturens innehåll och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att en utredning bör tillsättas för att ta fram en ny tidsanpassad kulturpolitik för 2020-talet och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att en översyn av kultursektorns myndighetsstruktur bör genomföras och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utveckla kultursamverkansmodellen och tillkännager detta för regeringen.
7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att skapa goda förutsättningar för nyskapande och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:3379 av Arman Teimouri m.fl. (L):

10. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utveckla kultursamverkansmodellen och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:3393 av Nina Lundström (L):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om restitution av konst och andra tillgångar och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:3526 av Catarina Deremar m.fl. (C):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att främja ett brett kulturliv där nya digitala kulturella uttryck och mångkultur verkar sida vid sida med traditionella kulturformer och där kulturella och kreativa näringar har goda förutsättningar och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda effekterna av coronapandemin på kulturlivet och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ge fler tillgång till kulturlivet och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utveckla kultursamverkansmodellen och inrätta ett nationellt kulturhuvudstadsår och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att öka det kulturella utbytet med övriga världen och tillkännager detta för regeringen.
7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om vikten av att ompröva kulturstöd och tillkännager detta för regeringen.
8. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en mer decentraliserad kulturpolitik och tillkännager detta för regeringen.
9. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att stärka det juridiska skyddet för en fri kultur och tillkännager detta för regeringen.
11. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att främja den kulturella infrastrukturen och tillkännager detta för regeringen.
12. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om bättre och mer rättvisa villkor för det fria kulturlivet och de kulturella och kreativa näringarna och tillkännager detta för regeringen.
17. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheterna för de nationella kulturinstitutionerna att sprida sin verksamhet i hela landet och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:3536 av Martin Ådahl och Anders Åkesson (båda C):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utveckla Dalhalla till en nationell sommarscen för Kungliga Operan för att därmed stimulera spridning av operakonsten såväl geografiskt som befolkningsmässigt och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:3666 av Annie Lööf m.fl. (C):

18. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ge fler tillgång till kulturlivet och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:3745 av Mattias Vepsä (S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjlighörandet av mer kultur och bildning i arbetslivet och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:4003 av Christer Nylander m.fl. (L):

2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en utredning om hur kulturens finansiering kan breddas och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om ökat engagemang i det internationella kultursamarbetet och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att stöd till kulturen ska vara kvalitetsdrivande och tillkännager detta för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om frihetsreformer för kulturen och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:4065 av Nicklas Attefjord m.fl. (MP):

20. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om vikten av kultur för äldre och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:4118 av Pernilla Stålhammar m.fl. (MP):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att öka antalet fristäder för konstnärer, författare och journalister och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:4119 av Pernilla Stålhammar (MP):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att öka antalet fristäder för konstnärer, författare och journalister och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:4162 av Roland Utbult m.fl. (KD):

3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en klassikerlista och tillkännager detta för regeringen.
9. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utveckla kultursamverkansmodellen och tillkännager detta för regeringen.
21. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om vikten av att kulturpolitiken bidrar till goda grundvillkor för kultursektorn och värnar den konstnärliga friheten och principen om armlängds avstånd till kulturen, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

22. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att en statlig utredare bör ges i uppdrag att utreda den statliga kulturpolitikens påverkan på den konstnärliga friheten och på principen om armlängds avstånd samt ge förslag på förändringar av styrningen, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
23. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör uppmärksamma de brister som Kulturanalys redovisar i rapporten ”Så fri är konsten” och återkommer med förslag så att den statliga styrningens negativa påverkan helt undviks, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

BILAGA 2**Motioner som bereds förenklat**

Motion	Motionärer	Yrkanden
9. Motioner som bereds förenklat		
2021/22:2497	Angelika Bengtsson m.fl. (SD)	
2021/22:2504	Runar Filper m.fl. (SD)	1 och 2
2021/22:2592	Vasiliki Tsouplaki m.fl. (V)	4
2021/22:2970	Runar Filper (SD)	1 och 2
2021/22:3369	Viktor Wärmick m.fl. (M)	2
2021/22:3526	Catarina Deremar m.fl. (C)	1, 3, 5 och 17
2021/22:3536	Martin Ådahl och Anders Åkesson (båda C)	
2021/22:4003	Christer Nylander m.fl. (L)	2–4 och 6
2021/22:4065	Nicklas Attefjord m.fl. (MP)	20
2021/22:4162	Roland Utbult m.fl. (KD)	3